

# Spis treści

|                                        |    |
|----------------------------------------|----|
| <b>Wstęp do drugiego wydania</b> ..... | 17 |
|----------------------------------------|----|

## **CZĘŚ I. Wprowadzenie**

|                                                       |    |
|-------------------------------------------------------|----|
| <b>ROZDZIAŁ 1. Jak korzystać z podręcznika?</b> ..... | 23 |
|-------------------------------------------------------|----|

|                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>ROZDZIAŁ 2. Jak można wykorzystywać badanie jakościowe i jak nie można</b> ..... | 27 |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----|

|                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------|----|
| 2.1. Wprowadzenie .....                                      | 27 |
| 2.2. Czy metody jakościowe zawsze są najwłaściwsze? .....    | 27 |
| 2.3. Czy powinienem stosować metody jakościowe? .....        | 29 |
| 2.4. Postrzeganie badań w kontekście odmiennych modeli ..... | 31 |
| 2.5. Uwagi końcowe .....                                     | 37 |
| Główne zagadnienia .....                                     | 38 |
| Polecane lektury .....                                       | 38 |
| Ćwiczenia .....                                              | 38 |

|                                                   |    |
|---------------------------------------------------|----|
| <b>ROZDZIAŁ 3. Doświadczenie badawcze 1</b> ..... | 41 |
|---------------------------------------------------|----|

|                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------|----|
| 3.1. Wprowadzenie .....                                             | 41 |
| 3.2. Dziennik badań Moiry .....                                     | 43 |
| 3.2.1. Początki .....                                               | 43 |
| 3.2.2. Orientacja teoretyczna .....                                 | 44 |
| 3.2.3. Dane zgromadzone w trakcie badania .....                     | 44 |
| 3.2.4. Dostęp do danych: zachowaj rozsądek .....                    | 46 |
| 3.2.5. Proces badawczy: krytycyzm, formułowanie ocen i wywiad ..... | 47 |
| 3.2.6. Próba danych .....                                           | 47 |
| 3.2.7. Praktyczne znaczenie badania .....                           | 48 |
| 3.2.8. Uwagi końcowe .....                                          | 49 |
| 3.2.9. Wnioski z historii Moiry .....                               | 49 |
| 3.3. Dziennik badań Sally .....                                     | 51 |
| 3.3.1. Uzyskiwanie dostępu .....                                    | 51 |
| 3.3.2. Gromadzenie nagrań .....                                     | 52 |
| 3.3.3. Analiza zgromadzonych danych .....                           | 53 |
| 3.3.4. Analityczne konstruowanie problemu badawczego .....          | 55 |
| 3.3.5. Kilka uwag na temat obserwacji uczestniczącej .....          | 55 |

|                                                                                                                          |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.3.6. Kwestie etyczne .....                                                                                             | 56 |
| 3.3.7. Wnioski z historii Sally .....                                                                                    | 58 |
| 3.4. Dziennik badań Simona .....                                                                                         | 60 |
| 3.4.1. Początki .....                                                                                                    | 60 |
| 3.4.2. Poznanie analizy konwersacyjnej .....                                                                             | 61 |
| 3.4.3. Nadzieja na użyteczność .....                                                                                     | 62 |
| 3.4.4. Poszukiwanie tematu .....                                                                                         | 63 |
| 3.4.5. Uzyskiwanie dostępu .....                                                                                         | 64 |
| 3.4.6. Niepokój związany z wielkością próby .....                                                                        | 64 |
| 3.4.7. Zawężenie problemu badawczego .....                                                                               | 65 |
| 3.4.8. Wnioski z historii Simona .....                                                                                   | 66 |
| 3.5. Uwagi końcowe .....                                                                                                 | 68 |
| Główne zagadnienia .....                                                                                                 | 70 |
| Polecane lektury .....                                                                                                   | 70 |
| Ćwiczenia .....                                                                                                          | 71 |
| <b>ROZDZIAŁ 4. Doświadczenie badawcze 2</b> .....                                                                        | 73 |
| 4.1. Wprowadzenie .....                                                                                                  | 73 |
| 4.2. Wywiady .....                                                                                                       | 74 |
| 4.2.1. Życie i codzienność w społeczności osób starszych .....                                                           | 74 |
| 4.2.2. Opinie studentów na temat systemu ocen oraz pomocy naukowej .....                                                 | 75 |
| 4.2.3. Piłka nożna i męskość .....                                                                                       | 76 |
| 4.2.4. Praca z tekstem w klasach obcojęzycznych .....                                                                    | 76 |
| 4.2.5. Żaloba i proces ozdrowieńczy jako narracje .....                                                                  | 77 |
| 4.2.6. Narracje krewnych zmarłego .....                                                                                  | 77 |
| 4.2.7. Wywiady: podsumowanie .....                                                                                       | 78 |
| 4.3. Etnografie .....                                                                                                    | 80 |
| 4.3.1. Analiza funkcji komunikacyjnych podczas nauki w niewielkich grupach .....                                         | 80 |
| 4.3.2. Analiza pracy radiologów .....                                                                                    | 81 |
| 4.3.3. Grupy dyskusyjne w Internecie .....                                                                               | 82 |
| 4.3.4. Etnografie: podsumowanie .....                                                                                    | 83 |
| 4.4. Teksty .....                                                                                                        | 83 |
| 4.4.1. Analiza podręczników szkolnych do nauki religii .....                                                             | 84 |
| 4.4.2. Kształt japońskiej „nowoczesności” .....                                                                          | 84 |
| 4.4.3. Medykalizacja ciała kobiety w średnim wieku w XX stuleciu .....                                                   | 85 |
| 4.4.4. Obraz „zbrodni” w lokalnej prasie .....                                                                           | 85 |
| 4.4.5. „Dyskurs przedsiębiorstwa” w szkolnictwie wyższym .....                                                           | 86 |
| 4.4.6. Teksty: podsumowanie .....                                                                                        | 87 |
| 4.5. Nagrania audio .....                                                                                                | 87 |
| 4.5.1. Spotkania grupowe w hospicjach .....                                                                              | 88 |
| 4.5.2. Asymetria w interakcjach między osobami, dla których angielski<br>jest językiem ojczystym, a obcokrajowcami ..... | 88 |
| 4.5.3. Nagrania audio: podsumowanie .....                                                                                | 89 |
| 4.6. Nagrania wideo .....                                                                                                | 90 |
| 4.6.1. Komunikacja werbalna, tekstowa oraz wizualna widoczna<br>na pulpicie w trakcie videokonferencji .....             | 90 |
| 4.6.2. Wczesne interakcje między matką a dzieckiem .....                                                                 | 91 |
| 4.6.3. Tworzenie tożsamości etnicznej przez hiszpańskich imigrantów w Londynie .....                                     | 92 |

|                                                                                               |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.6.4. Jak „doświadczenie kobiecości” jest przedstawiane i problematyzowane w telewizji ..... | 92  |
| 4.6.5. Nagrania wideo: podsumowanie .....                                                     | 93  |
| 4.7. Połączenie metod .....                                                                   | 94  |
| 4.7.1. Jak rekonstruowane są teksty .....                                                     | 94  |
| 4.7.2. Botszańskie kobiety w życiu publicznym (od 1800 roku) .....                            | 94  |
| 4.7.3. Amerykańskie występy taneczne w dobie powojennej .....                                 | 95  |
| 4.7.4. Jak kobiety odczuwają depresję .....                                                   | 95  |
| 4.7.5. Połączenie metod: podsumowanie .....                                                   | 96  |
| 4.8. Uwagi końcowe .....                                                                      | 97  |
| Główne zagadnienia .....                                                                      | 99  |
| Polecane lektury .....                                                                        | 99  |
| Ćwiczenia .....                                                                               | 100 |
| <b>ROZDZIAŁ 5. Czy „oryginalność” ma znaczenie?</b> .....                                     | 101 |
| 5.1. Wprowadzenie .....                                                                       | 101 |
| 5.2. Oryginalność .....                                                                       | 102 |
| 5.3. Zawodowcem być .....                                                                     | 104 |
| 5.4. Niezależna myśl krytyczna .....                                                          | 105 |
| 5.4.1. Rozwój pojęcia i/lub metodologii .....                                                 | 105 |
| 5.4.2. Krytyczny stosunek do przyjętego podejścia .....                                       | 106 |
| 5.4.3. Wykorzystanie wcześniejszych badań .....                                               | 106 |
| 5.4.4. Gotowość do zmiany obranego kierunku .....                                             | 107 |
| 5.5. Uwagi końcowe .....                                                                      | 107 |
| Główne zagadnienia .....                                                                      | 108 |
| Polecane lektury .....                                                                        | 108 |
| Ćwiczenia .....                                                                               | 109 |
| <b>część II. Początek</b>                                                                     |     |
| <b>ROZDZIAŁ 6. Wybór tematu</b> .....                                                         | 113 |
| 6.1. Wprowadzenie .....                                                                       | 113 |
| 6.2. Uproszczony indukcjonizm .....                                                           | 114 |
| 6.3. Strategia nadmiaru: „brać wszystko, co się nadarzy” .....                                | 116 |
| 6.4. Wielki teoretyk .....                                                                    | 119 |
| 6.5. Strategie właściwe dla indukcjonistów ze skłonnością do upraszczania .....               | 120 |
| 6.5.1. Korzystaj z pojęć .....                                                                | 120 |
| 6.5.2. Rozwijaj wyniki innych badań .....                                                     | 121 |
| 6.5.3. Wprowadź trzecią zmienną .....                                                         | 122 |
| 6.6. Strategie właściwe dla zwolenników nadmiaru .....                                        | 122 |
| 6.6.1. Opracuj diagram .....                                                                  | 123 |
| 6.6.2. Znajdź łamigłówkę .....                                                                | 123 |
| 6.6.3. Obiektyw o zmiennej ogniskowej .....                                                   | 124 |
| 6.6.4. Ostrzeżenie: unikaj redukcjonizmu .....                                                | 125 |
| 6.7. Strategie właściwe dla wielkich teoretyków .....                                         | 126 |
| 6.7.1. Ignoruj mody .....                                                                     | 126 |
| 6.7.2. Znajdź dane .....                                                                      | 126 |
| 6.8. Strategie właściwe dla wszystkich badaczy .....                                          | 127 |
| 6.8.1. Ustal, jaki temat badania możesz podjąć .....                                          | 127 |

|                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.8.2. Dostrzeż sprężenia zwrotne .....                                               | 128 |
| 6.8.3. Zrozum, że kategorie przesycone są teorią .....                                | 128 |
| 6.9. Uwagi końcowe .....                                                              | 128 |
| Główne zagadnienia .....                                                              | 129 |
| Polecane lektury .....                                                                | 130 |
| Ćwiczenia .....                                                                       | 130 |
| <b>ROZDZIAŁ 7. Zastosowanie teorii</b> .....                                          | 133 |
| 7.1. Wprowadzenie .....                                                               | 133 |
| 7.2. Czym jest teoria? .....                                                          | 134 |
| 7.3. Teorie, modele i hipotezy .....                                                  | 136 |
| 7.4. Trochę przykładów .....                                                          | 139 |
| 7.5. Uogólnienia i tworzenie teorii .....                                             | 142 |
| 7.6. Jak teoretyzować na podstawie danych .....                                       | 144 |
| 7.7. Uwagi końcowe .....                                                              | 145 |
| Główne zagadnienia .....                                                              | 146 |
| Polecane lektury .....                                                                | 146 |
| Ćwiczenia .....                                                                       | 147 |
| <b>ROZDZIAŁ 8. Wybór metodologii</b> .....                                            | 149 |
| 8.1. Wprowadzenie .....                                                               | 149 |
| 8.2. Twoja strategia badawcza .....                                                   | 149 |
| 8.2.1. Wczesna decyzja .....                                                          | 150 |
| 8.2.2. Powiązania między metodami, metodologiami a społeczeństwem .....               | 151 |
| 8.2.3. Modele kształtujące znaczenie metod .....                                      | 152 |
| 8.2.4. Wybór właściwej metody .....                                                   | 153 |
| 8.3. Wybór metodologii: studium przypadku .....                                       | 154 |
| 8.3.1. Badanie doradztwa .....                                                        | 154 |
| 8.3.2. Skrzywienie ilościowe .....                                                    | 156 |
| 8.3.3. Planowanie metodologii: trzy znane możliwości .....                            | 156 |
| 8.3.4. Przyjęta metodologia .....                                                     | 160 |
| 8.3.5. Podsumowanie i wnioski .....                                                   | 161 |
| 8.4. Dane niewywołane? .....                                                          | 161 |
| 8.5. Połączenie metod? .....                                                          | 162 |
| 8.6. Uwagi końcowe .....                                                              | 164 |
| Główne zagadnienia .....                                                              | 164 |
| Polecane lektury .....                                                                | 165 |
| Ćwiczenia .....                                                                       | 165 |
| <b>ROZDZIAŁ 9. Wybór przypadku</b> .....                                              | 167 |
| 9.1. Wprowadzenie .....                                                               | 167 |
| 9.2. Czym jest studium przypadku? .....                                               | 168 |
| 9.3. Tworzenie uogólnień na podstawie przypadków .....                                | 169 |
| 9.4. Rodzaje studiów przypadków .....                                                 | 169 |
| 9.5. Łączenie badań jakościowych ze wskaźnikami ilościowymi dotyczącymi populacji ... | 170 |
| 9.6. Celowy dobór próby .....                                                         | 171 |
| 9.7. Teoretyczny dobór próby .....                                                    | 173 |
| 9.7.1. Wybór przypadków pod kątem teorii .....                                        | 173 |
| 9.7.2. Wybór przypadków „odchylen” .....                                              | 175 |
| 9.7.3. Zmiana wielkości próby w trakcie badania .....                                 | 176 |

|                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 9.8. Możliwość tworzenia uogólnień na podstawie pojedynczego przypadku ..... | 177 |
| 9.9. Uwagi końcowe .....                                                     | 179 |
| Główne zagadnienia .....                                                     | 179 |
| Polecane lektury .....                                                       | 180 |
| Ćwiczenia .....                                                              | 180 |

## **ROZDZIAŁ 10. Przygotowanie planu badania .....**

|                                                 |     |
|-------------------------------------------------|-----|
| 10.1. Wprowadzenie .....                        | 181 |
| 10.2. Osiągnij krystaliczną przejrzystość ..... | 183 |
| 10.3. Zaplanuj, zanim napiszesz .....           | 183 |
| 10.4. Bądź przekonujący .....                   | 184 |
| 10.5. Bądź praktyczny .....                     | 185 |
| 10.6. Zarysuj szerszy kontekst .....            | 185 |
| 10.7. Uwagi końcowe .....                       | 186 |
| Główne zagadnienia .....                        | 187 |
| Polecane lektury .....                          | 187 |
| Ćwiczenia .....                                 | 187 |

## **część III. Analiza danych**

## **ROZDZIAŁ 11. Rozpoczęcie analizy danych .....**

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| 11.1. Wprowadzenie .....                                   | 191 |
| 11.2. Natychmiastowe rozpoczęcie analizy danych .....      | 192 |
| 11.2.1. Analizuj dane już obecne w sferze publicznej ..... | 192 |
| 11.2.2. Poproś o dane lub pożycz je od innych .....        | 193 |
| 11.2.3. Zwróć się o radę do promotora .....                | 194 |
| 11.2.4. Analizuj dane na bieżąco .....                     | 194 |
| 11.2.5. Stawiaj kluczowe pytania na temat danych .....     | 195 |
| 11.3. Wywiady .....                                        | 196 |
| 11.4. Notatki terenowe .....                               | 200 |
| 11.4.1. To, co możesz zobaczyć .....                       | 201 |
| 11.4.2. Jak jesteś traktowany .....                        | 202 |
| 11.5. Teksty .....                                         | 203 |
| 11.5.1. Historia pilota marynarki wojennej .....           | 204 |
| 11.6. Dane wizualne .....                                  | 206 |
| 11.7. Transkrypcje .....                                   | 207 |
| 11.8. Uwagi końcowe .....                                  | 211 |
| Główne zagadnienia .....                                   | 211 |
| Polecane lektury .....                                     | 212 |
| Ćwiczenia .....                                            | 212 |

## **ROZDZIAŁ 12. Rozwinięcie analizy danych .....**

|                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------|-----|
| 12.1. Wprowadzenie .....                                         | 215 |
| 12.2. Studium przypadku .....                                    | 215 |
| 12.3. Notatki terenowe i analiza danych .....                    | 218 |
| 12.3.1. Dlaczego szczegóły mają znaczenie .....                  | 218 |
| 12.3.2. Dwa sposoby rozwinięcia analizy notatek terenowych ..... | 219 |
| 12.3.3. Rozwinięcie analizy notatek terenowych .....             | 221 |

|                                                                                          |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 12.3.4. Postępujące ograniczanie zainteresowań w trakcie pracy terenowej                 | 222        |
| 12.3.5. Wykorzystywanie tabel w testowaniu hipotez<br>wynikających z pracy terenowej     | 224        |
| 12.3.6. Ograniczenia w kodowaniu notatek terenowych                                      | 226        |
| 12.4. Transkrypcje i analiza danych                                                      | 228        |
| 12.4.1. Dlaczego warto pracować z nagraniami audio?                                      | 228        |
| 12.4.2. Analiza nagrań audio                                                             | 229        |
| 12.5. Uwagi końcowe                                                                      | 231        |
| Główne zagadnienia                                                                       | 231        |
| Polecane lektury                                                                         | 231        |
| Ćwiczenia                                                                                | 232        |
| <b>ROZDZIAŁ 13. Wykorzystanie komputera w analizie danych jakościowych (Clive Seale)</b> | <b>233</b> |
| 13.1. Wprowadzenie                                                                       | 233        |
| 13.2. Zalety CAQDAS                                                                      | 234        |
| 13.2.1. Szybkość                                                                         | 235        |
| 13.2.2. Dyscyplina                                                                       | 236        |
| 13.2.3. Praca zespołowa                                                                  | 238        |
| 13.2.4. Dobór próby                                                                      | 238        |
| 13.3. Ograniczenia i wady                                                                | 241        |
| 13.3.1. Wykorzystywanie edytora tekstu na potrzeby CAQDAS                                | 241        |
| 13.3.2. Narzucenie analizie ograniczonej perspektywy                                     | 242        |
| 13.3.3. Niewielkie fragmenty danych                                                      | 244        |
| 13.4. Programy podstawowe: ETNOGRAPH, NUD•IST i ATLAS                                    | 246        |
| 13.4.1. ETNOGRAPH                                                                        | 246        |
| 13.4.2. NUD•IST                                                                          | 247        |
| 13.4.3. ATLAS                                                                            | 248        |
| 13.5. Tworzenie teorii za pomocą CAQDAS                                                  | 249        |
| 13.6. Hiperlinki do postmodernistycznego odczytywania tekstu                             | 252        |
| 13.7. Uwagi końcowe                                                                      | 254        |
| Główne zagadnienia                                                                       | 254        |
| Polecane lektury                                                                         | 254        |
| Ćwiczenia                                                                                | 255        |
| <b>ROZDZIAŁ 14. Jakość w badaniach jakościowych</b>                                      | <b>257</b> |
| 14.1. Wprowadzenie                                                                       | 257        |
| 14.2. Trafność                                                                           | 258        |
| 14.2.1. Zasada możliwości obalenia                                                       | 261        |
| 14.2.2. Metoda ciągłego porównywania                                                     | 262        |
| 14.2.3. Dogłębna analiza danych                                                          | 263        |
| 14.2.4. Analiza przypadków odchyień                                                      | 264        |
| 14.2.5. Używanie odpowiednich tabel                                                      | 267        |
| 14.3. Rzetelność                                                                         | 269        |
| 14.3.1. Rzetelność w badaniu etnograficznym                                              | 270        |
| 14.3.2. Rzetelność w badaniu interakcji utrwalonych na taśmie audio                      | 271        |
| 14.4. Uwagi końcowe                                                                      | 272        |
| Główne zagadnienia                                                                       | 273        |
| Polecane lektury                                                                         | 273        |
| Ćwiczenia                                                                                | 273        |

|                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ROZDZIAŁ 15. Ocena badań jakościowych</b>                                      | 275 |
| 15.1. Wprowadzenie                                                                | 275 |
| 15.2. Dwa wskaźniki umożliwiające ocenę badania                                   | 275 |
| 15.3. Cztery kryteria jakości badania                                             | 277 |
| 15.3.1. Tworzenie użytecznych teorii                                              | 277 |
| 15.3.2. Wykorzystanie podejścia samokrytycznego                                   | 278 |
| 15.3.3. Rozważania dotyczące właściwych metod badawczych                          | 279 |
| 15.3.4. Praktyczne zastosowanie wyników                                           | 280 |
| 15.4. Zastosowanie kryteriów jakości                                              | 280 |
| 15.4.1. Proces rekonwalescencji kobiet cierpiących na depresję                    | 280 |
| 15.4.2. Usługi terapeutyczne                                                      | 282 |
| 15.4.3. Fachowa opieka w szpitalu                                                 | 283 |
| 15.4.4. Kobiety ciężarne uzależnione od kokainy                                   | 283 |
| 15.5. Ponowne rozpatrzenie czterech kryteriów jakości                             | 285 |
| 15.5.1. Pogłębiona analiza                                                        | 285 |
| 15.5.2. Dlaczego powinniśmy ufać badaniu jakościowemu?                            | 286 |
| 15.5.3. Czy tylko wywiady?                                                        | 287 |
| 15.5.4. Badania a praktycy                                                        | 290 |
| 15.6. Uwagi końcowe                                                               | 291 |
| Główne zagadnienia                                                                | 292 |
| Polecane lektury                                                                  | 292 |
| Ćwiczenia                                                                         | 292 |
| <b>część IV. Zachowaj kontakt</b>                                                 |     |
| <b>ROZDZIAŁ 16. Prowadzenie dokumentacji</b>                                      | 297 |
| 16.1. Wprowadzenie                                                                | 297 |
| 16.2. Omówienie przeczytanych lektur                                              | 297 |
| 16.3. Dziennik badania                                                            | 299 |
| 16.4. Uwagi końcowe                                                               | 302 |
| Główne zagadnienia                                                                | 302 |
| Polecane lektury                                                                  | 302 |
| Ćwiczenia                                                                         | 302 |
| <b>ROZDZIAŁ 17. Kontakty w terenie</b>                                            | 305 |
| 17.1. Wprowadzenie                                                                | 305 |
| 17.2. Środowisko i dostęp                                                         | 306 |
| 17.3. Etyka w badaniach jakościowych                                              | 308 |
| 17.4. Studium przypadku 1                                                         | 310 |
| 17.5. Informacja zwrotna w studium przypadku                                      | 313 |
| 17.6. Pleć kulturowa w studium przypadku                                          | 315 |
| 17.7. Studium przypadku 2. Pleć kulturowa w badaniu terenowym w Afryce Wschodniej | 316 |
| 17.8. Informacja zwrotna jako test trafności?                                     | 318 |
| 17.9. Uwagi końcowe                                                               | 319 |
| Główne zagadnienia                                                                | 319 |
| Polecane lektury                                                                  | 320 |
| Ćwiczenia                                                                         | 320 |

|                                                        |     |
|--------------------------------------------------------|-----|
| <b>ROZDZIAŁ 18. Dobra współpraca z promotorem</b>      | 321 |
| 18.1. Wprowadzenie                                     | 321 |
| 18.2. Budzące grozę historie o współpracy z promotorem | 322 |
| 18.3. Oczekiwania studenta i promotora                 | 323 |
| 18.4. Wczesne fazy współpracy                          | 324 |
| 18.5. Późniejsze fazy współpracy                       | 325 |
| 18.6. Obowiązujące zasady i zwyczaje                   | 326 |
| 18.7. Uwagi końcowe                                    | 327 |
| Główne zagadnienia                                     | 327 |
| Polecane lektury                                       | 327 |
| Ćwiczenia                                              | 327 |
| <b>ROZDZIAŁ 19. Uzyskanie informacji zwrotnej</b>      | 329 |
| 19.1. Wprowadzenie                                     | 329 |
| 19.2. Pisanie                                          | 330 |
| 19.3. Prezentacje ustne                                | 331 |
| 19.4. Umiejętność prezentacji badania                  | 333 |
| 19.4.1. Dobre rozwiązania                              | 333 |
| 19.4.2. Złe rozwiązania                                | 334 |
| 19.4.3. Rozwiązania mieszane                           | 335 |
| 19.4.4. Dobre i złe prezentacje                        | 337 |
| 19.5. Uwagi końcowe                                    | 337 |
| Główne zagadnienia                                     | 337 |
| Polecane lektury                                       | 338 |
| Ćwiczenia                                              | 338 |

## część V. Pisanie rozprawy naukowej

|                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ROZDZIAŁ 20. Kilka pierwszych stron</b>                  | 341 |
| 20.1. Wprowadzenie                                          | 341 |
| 20.2. Tytuł                                                 | 341 |
| 20.3. Abstrakt                                              | 342 |
| 20.4. Spis treści                                           | 343 |
| 20.5. Wstęp                                                 | 343 |
| 20.6. Uwagi końcowe                                         | 344 |
| Główne zagadnienia                                          | 344 |
| Polecane lektury                                            | 344 |
| Ćwiczenia                                                   | 344 |
| <b>ROZDZIAŁ 21. Przegląd literatury przedmiotu</b>          | 347 |
| 21.1. Wprowadzenie                                          | 347 |
| 21.2. Pytania praktyczne                                    | 347 |
| 21.2.1. Co powinien zawierać przegląd literatury?           | 347 |
| 21.2.2. Zaplanuj swoją lekturę                              | 348 |
| 21.2.3. Gdzie możesz znaleźć literaturę?                    | 348 |
| 21.2.4. Wszystkiego jest tak dużo – jak znaleźć na to czas? | 349 |
| 21.3. Zasady                                                | 349 |
| 21.3.1. Okaż respekt dla literatury                         | 350 |

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| 21.3.2. Bądź skoncentrowany i krytyczny .....                               | 350 |
| 21.3.3. Unikaj czystego opisu .....                                         | 351 |
| 21.3.4. Pisz, gdy ukończysz pozostałe rozdziały .....                       | 352 |
| 21.4. Czy przegląd literatury jest w ogóle potrzebny? .....                 | 353 |
| 21.5. Uwagi końcowe .....                                                   | 353 |
| Główne zagadnienia .....                                                    | 353 |
| Polecane lektury .....                                                      | 353 |
| Ćwiczenia .....                                                             | 355 |
| <b>ROZDZIAŁ 22. Rozdział metodologiczny</b> .....                           | 355 |
| 22.1. Wprowadzenie .....                                                    | 356 |
| 22.2. Co powinno się znaleźć w rozdziale metodologicznym? .....             | 358 |
| 22.3. Czy potrzebna jest historia powstania badania? .....                  | 361 |
| 22.4. Uwagi końcowe .....                                                   | 361 |
| Główne zagadnienia .....                                                    | 362 |
| Polecane lektury .....                                                      | 362 |
| Ćwiczenia .....                                                             | 363 |
| <b>ROZDZIAŁ 23. Praca nad rozdziałami analitycznymi</b> .....               | 363 |
| 23.1. Wprowadzenie .....                                                    | 364 |
| 23.2. Makrostruktura .....                                                  | 364 |
| 23.2.1. Zaplanowanie spisu treści na wczesnym etapie pracy .....            | 367 |
| 23.2.2. Zaplanowanie opowieści .....                                        | 369 |
| 23.3. Mikrostruktura .....                                                  | 370 |
| 23.3.1. Wprowadzenie .....                                                  | 371 |
| 23.3.2. Część podstawowa .....                                              | 372 |
| 23.3.3. Zakończenie .....                                                   | 372 |
| 23.4. Końcowe „dopinanie” .....                                             | 374 |
| 23.5. Uwagi końcowe .....                                                   | 374 |
| Główne zagadnienia .....                                                    | 374 |
| Polecane lektury .....                                                      | 375 |
| Ćwiczenia .....                                                             | 377 |
| <b>ROZDZIAŁ 24. Ostatni rozdział</b> .....                                  | 377 |
| 24.1. Wprowadzenie .....                                                    | 378 |
| 24.2. Ostatni rozdział jako czynnik dwustronnie pobudzający .....           | 378 |
| 24.3. Co konkretnie powinno znaleźć się w ostatnim rozdziale? .....         | 379 |
| 24.4. Wyznania i peany .....                                                | 380 |
| 24.5. Teoretyzowanie jako sposób myślenia o danych .....                    | 381 |
| 24.6. Pisanie z myślą o odbiorcy .....                                      | 382 |
| 24.7. Dlaczego praca nad ostatnim rozdziałem może okazać się zabawna? ..... | 382 |
| 24.8. Uwagi końcowe .....                                                   | 383 |
| Główne zagadnienia .....                                                    | 383 |
| Polecane lektury .....                                                      | 384 |
| Ćwiczenia .....                                                             | 384 |

## CZĘŚĆ VI. Obrona pracy doktorskiej

|                                                        |            |
|--------------------------------------------------------|------------|
| <b>ROZDZIAŁ 25. Przetrwać obronę pracy doktorskiej</b> | <b>387</b> |
| 25.1. Wprowadzenie                                     | 387        |
| 25.2. Budzące grozę historie obrony prac doktorskich   | 388        |
| 25.3. Przygotowanie do obrony pracy                    | 389        |
| 25.4. Przebieg obrony                                  | 389        |
| 25.5. Rezultaty                                        | 390        |
| 25.6. Modyfikacja pracy po obronie                     | 391        |
| 25.7. Studium przypadku                                | 391        |
| 25.7.1. Zwięzłe podsumowanie rozprawy                  | 392        |
| 25.7.2. Moje pytania                                   | 392        |
| 25.7.3. Moje uwagi końcowe                             | 393        |
| 25.7.4. Ostateczny wynik                               | 394        |
| 25.7.5. Wnioski ogólne                                 | 394        |
| 25.8. Uwagi końcowe                                    | 395        |
| Główne zagadnienia                                     | 395        |
| Polecane lektury                                       | 396        |
| Ćwiczenia                                              | 396        |

## CZĘŚĆ VII. Podsumowanie

|                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------|------------|
| <b>ROZDZIAŁ 26. Efektywne badania jakościowe</b>            | <b>399</b> |
| 26.1. Wprowadzenie                                          | 399        |
| 26.2. Zachowaj prostotę                                     | 399        |
| 26.3. Czerp korzyści z posługiwania się danymi jakościowymi | 400        |
| 26.4. Unikaj „potopu” danych                                | 401        |
| 26.5. Unikaj metod dziennikarskich                          | 401        |
| 26.6. Uwagi końcowe                                         | 402        |
| Główne zagadnienia                                          | 403        |
| Polecane lektury                                            | 403        |
| Ćwiczenia                                                   | 403        |

## CZĘŚĆ VIII. I co dalej?

|                                                                      |            |
|----------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>ROZDZIAŁ 27. Publikacja</b>                                       | <b>407</b> |
| 27.1. Wprowadzenie                                                   | 407        |
| 27.2. Strategiczne wybory                                            | 408        |
| 27.2.1. Książki                                                      | 408        |
| 27.2.2. Wybór pisma naukowego                                        | 408        |
| 27.2.3. Reakcja na decyzję redakcji                                  | 409        |
| 27.2.4. Uwzględnij wymagania dotyczące publikacji artykułu w pismach | 409        |
| 27.3. Czego poszukują redaktorzy pism naukowych?                     | 410        |
| 27.4. Uwagi recenzentów                                              | 411        |
| 27.4.1. Dobre wiadomości                                             | 411        |
| 27.4.2. Złe wiadomości                                               | 411        |
| 27.4.3. Wskazówki                                                    | 413        |
| 27.4.4. Wnioski                                                      | 413        |

|                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------|-----|
| 27.5. Jak napisać krótki artykuł do pisma naukowego ..... | 413 |
| 27.6. Uwagi końcowe .....                                 | 414 |
| Główne zagadnienia .....                                  | 415 |
| Polecane lektury .....                                    | 415 |
| Ćwiczenia .....                                           | 415 |
| <b>ROZDZIAŁ 28. Odbiorcy</b> .....                        | 417 |
| 28.1. Wprowadzenie .....                                  | 417 |
| 28.2. Decydenci polityczni jako odbiorcy .....            | 418 |
| 28.3. Praktycy jako odbiorcy .....                        | 419 |
| 28.4. Ogół jako odbiorcy .....                            | 420 |
| 28.5. Uwagi końcowe .....                                 | 422 |
| Główne zagadnienia .....                                  | 422 |
| Polecane lektury .....                                    | 422 |
| Ćwiczenia .....                                           | 423 |
| <b>ROZDZIAŁ 29. Poszukiwanie pracy</b> .....              | 425 |
| 29.1. Wprowadzenie .....                                  | 425 |
| 29.2. Uzyskiwanie informacji o wakatach .....             | 425 |
| 29.3. Miejsce na liście liczących się kandydatów .....    | 426 |
| 29.4. Rozmowa kwalifikacyjna .....                        | 427 |
| 29.5. Uwagi końcowe .....                                 | 429 |
| Główne zagadnienia .....                                  | 429 |
| Polecane lektury .....                                    | 429 |
| Ćwiczenia .....                                           | 429 |
| <b>Załącznik. Uprozczone symbole transkrypcji</b> .....   | 431 |
| <b>Słownik terminów</b> .....                             | 433 |
| <b>Bibliografia</b> .....                                 | 439 |
| <b>Indeks nazwisk</b> .....                               | 449 |
| <b>Indeks rzeczowy</b> .....                              | 453 |